

KANUN

İCRA VE İFLAS KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**Kanun No. 7445****Kabul Tarihi: 28/3/2023**

MADDE 1- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununa 79 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Konutta haciz:

MADDE 79/a- İcra müdürü, haciz yapılması talep edilen yerin konut olduğunu tespit ederse, bu yerde haciz yapılmasına karar verir ve bu kararı derhal icra mahkemesinin onayına sunar.

Mahkeme, dosyanın tevdi edildiği tarihten itibaren en geç üç gün içinde dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda haciz yapılması talep edilen yerin konut olduğunun anlaşılması halinde kararın onaylanmasına kesin olarak karar verir. Bu kararın icra dairesine bildirilmesi üzerine haciz işlemleri yapılır. Haciz yapılması talep edilen yerin konut olmadığından anlaşılması halinde ise mahkeme, konutta haciz yapılmasına dair kararı kesin olarak kaldırır. Bu kararın icra dairesine bildirilmesi üzerine icra müdürü, mevcut haciz talebi hakkında yeniden karar verir.

Mahkemenin onaylama kararı üzerine hacze gidilen yerin konut olmadığından anlaşılması halinde hacze devam olunur. Ancak konut olmadığı kabul edilen bir yerle ilgili verilen haciz kararı üzerine yapılan haciz işlemi sırasında, bu yerin konut olduğu anlaşılır ve borçlu da haczin yapılmasına rıza göstermez ise haciz işlemine son verilir ve müteakip işlemler hakkında birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

İhtiyati haciz hakkında, bu madde hükmü uygulanmaz.”

MADDE 2- 2004 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan “bireyleri için lüzumlu eşya; aynı amaçla kullanılan eşyanın birden fazla olması durumunda bunlardan biri” ibaresi “bireylerine ait kişisel eşya ile ailenin ortak kullanımına hizmet eden tüm ev eşyası” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “3,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- 2004 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “haczolunur.” ibaresi “haczolunur; ancak bu miktarı aşacak şekilde haciz yapılamaz.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 2004 sayılı Kanuna 88 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Muhafazasına gerek kalmayan malların tasfiyesi:

MADDE 88/a- Muhafaza işleminin dayanağı olan haciz kalkmış olup da yedieminde bulunan mallar, takibin yapıldığı yer icra dairesince bu madde uyarınca resen tasfiye edilir.

Tasfiye edilecek mallara ilişkin bilgiler, icra dairesince Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminde duyurulur.

İcra dairesi, borçluya tebligat çıkarak tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde tarife göre belirlenen yedieminlik ücretini ödemek suretiyle malı teslim alabileceğini, aksi halde müteakip fıkralar uyarınca malın tasfiye edileceğini ihtar eder.

Borçlunun malı teslim almaması halinde icra dairesi, rehin hakkı sahibine tebligat çıkarak tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde rehinden kaynaklanan haklarını kullanabileceğini ve bu durumu icra dairesine bildirmesi gerektiğini, aksi halde müteakip fıkralar uyarınca malın tasfiye edileceğini ihtar eder.

Sicile kayıtlı mallar bakımından, malın borçlu tarafından teslim alınmaması veya rehinden kaynaklı hakkın kullanılmaması halinde icra dairesi, malın daha önce satışa çıkarılmamış olması kaydıyla, kanunun elektronik ortamda açık artırma suretiyle satışa ilişkin hükümleri uyarınca resen satışını yapar.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde icra dairesi, derhal yedieminine tebligat çıkarak, tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde varsa malın son iki yıl içinde yapılan, yoksa icra dairesince takdir edilen kıymetinin yüzde kırkı üzerinden, tarife göre belirlenen yedieminlik ücreti mahsup edildikten sonra bakiye tutarı ödediği takdirde malın mülkiyetinin kendisine devredilmesine karar verileceğini, aksi halde müteakip fıkralara göre işlem yapılacağını ihtar eder. Bu fıkra da belirtilen şartların oluştuğunun ve varsa bakiye tutarın yediemin tarafından ödendiğinin tespiti halinde icra dairesi, malın mülkiyetinin yedieminine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

Sicile kayıtlı mallar bakımından yedieminin malın mülkiyetinin devrini kabul etmemesi halinde icra dairesi, Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketine tebligat çıkarak, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde, 30/6/2021 tarihli ve 7330 sayılı Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca belirlenen hurda bedelini ödeyeceğini bildirmesi ve bildirimde bulunduğu tarihten itibaren üç ay içinde hurda bedelini ödemesi şartıyla malın mülkiyetinin Şirkete devredilmesine karar verileceğini ihtar eder. Bu fıkra da belirtilen şartların oluştuğunun ve hurda bedelinin ödendiğinin tespiti halinde icra dairesi, hurdaya ayırma işlemlerini tamamlayarak malın mülkiyetinin Şirkete devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde icra dairesi, malın mülkiyetinin bedelsiz olarak Türkiye Kızılay Derneğine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

İcra mahkemesi, mülkiyetin devri için gönderilen dosyalarda, en geç on gün içinde dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda talebin kabulüne veya reddine kesin olarak karar verir. Kabul kararıyla, malın mülkiyeti ilgiliye geçer; tüm haciz ve rehinler kaldırılarak devir ve teslim işlemleri gerçekleştirilir.

Tasfiye konusu malın vergi, ceza, prim gibi borçları, borçluya ait olup mülkiyet ilgiliye, tüm borç ve yüklerinden âri olarak geçer. Devir ve tescil işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Devir işlemlerine karşı yedeminlik alacağına dayanarak hapis hakkı kullanılamaz. Yedeminlik ücretinin varlığı, mülkiyetin devri ve buna ilişkin işlemlerin yapılmasına engel teşkil etmez.

Tasfiye konusu mal üzerinde 6183 sayılı Kanun uyarınca haciz bulunması halinde icra dairesi, borçluya tebligat çıkarmadan önce tahsil dairesine tebligat çıkarak tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde muhafaza ve/veya satış işlemlerini yapmak üzere malı teslim alması gerektiğini, aksi halde malın bu madde uyarınca tasfiye edileceğini bildirir.

Tasfiye konusu malın 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu kapsamında serbest dolaşımda olmaması halinde icra dairesi, borçluya tebligat çıkarmadan önce gümrük idaresine tebligat çıkarak bir ay içinde gümrük işlemlerini yapmak üzere malı teslim alması gerektiğini, aksi halde malın bu madde uyarınca tasfiye edileceğini bildirir.

Tasfiye masrafları, öncelikle dosyadaki avanstın, avansın bulunmaması halinde Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Tasfiye kapsamında dosyaya ödenen tutardan; sırasıyla avanstın karşılanan masraflar, Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanan masraflar ve vergi, resim, harç gibi malın aynından kaynaklanan kamu alacakları ödenir. Kalan tutar, 9 uncu madde uyarınca muhafaza edilir, bankalarda nemalandırılır ve talep halinde nemalarıyla birlikte hak sahiplerine ödenir.

Dosyaya ödenen tutarın, Adalet Bakanlığı bütçesinden yapılan masrafı karşılayamaması halinde icra dairesi, bakiye masrafın, 6183 sayılı Kanun uyarınca borçludan tahsili için tahsil dairesine bildirimde bulunur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 5- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, Kanuna eklenen 79/a maddesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen konutta haciz yapılmasına ilişkin kararlar hakkında uygulanmaz. Bu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen konutta haciz kararları hakkında, bu değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile ikinci fıkrasında yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce haczedilmiş eşyalar hakkında uygulanmaz. Bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce haczedilen eşyalar hakkında, bu değişikliklerden önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 6- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 20- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla, muhafaza işleminin dayanağı olan haciz kalkmış olup da yedieminde bulunan mallar, takibin yapıldığı yer icra dairesince bu madde uyarınca resen tasfiye edilir. Adalet Bakanlığı, tasfiye edilecek malların sayısını dikkate alarak takibin yapıldığı yer icra dairelerinden birini veya birkaçını ya da takibin yapıldığı yerin bağlı olduğu ilin adıyla anılan icra dairelerinden birini veya birkaçını tasfiye işlemlerini yürütmekle görevlendirebilir.

Tasfiye edilecek mallara ilişkin bilgiler, icra dairesince Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminde duyurulur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde gümrük idaresi, 4458 sayılı Kanun kapsamında serbest dolaşımda olmayan tasfiye konusu malı, gümrük işlemlerini yapmak üzere teslim almazsa, müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmez ve tahsil dairesi, üçüncü fıkradaki süreyi takip eden on gün içinde, 6183 sayılı Kanun uyarınca üzerinde haciz bulunan tasfiye konusu malı muhafaza ve/veya satış işlemlerini yapmak üzere teslim almazsa, müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmez ve borçlu, dördüncü fıkradaki süreyi takip eden on gün içinde, tarife göre belirlenen yedeminlik ücretini ödemek suretiyle malı teslim almazsa müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmez ve rehin hakkı sahibi, beşinci fıkradaki süreyi takip eden on gün içinde, rehinden kaynaklanan haklarını kullanarak bu durumu icra dairesine bildirmezse müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Sicile kayıtlı mallar bakımından yukarıdaki fıkra uyarınca mal tasfiye edilmezse icra dairesi, altıncı fıkradaki sürenin dolmasını müteakip gecikmeksizin malın, kanunun elektronik ortamda açık artırma suretiyle satışa ilişkin hükümleri uyarınca resen satışını yapar. Satış ilanları, sadece elektronik satış portalında yapılır. Malın son iki yıl içinde yapılan kıymet takdiri yoksa resen kıymet takdiri yapılır. İkinci artırmada malın satılamaması halinde, artırma sonuç tutanağının ilan edildiği tarih esas alınmak suretiyle müteakip fıkralar uyarınca mal tasfiye edilir.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde yedemin, altıncı ve sicile kayıtlı mallar bakımından yedinci fıkralarda belirtilen süreleri takip eden on gün içinde malın mülkiyetini almayı kabul eder ve varsa

malın son iki yıl içinde yapılan, yoksa icra dairesince takdir edilen kıymetinin yüzde otuzu üzerinden, tarife göre belirlenen yedimlik ücreti mahsup edildikten sonra bakiye tutarı öderse icra dairesi, malın mülkiyetinin yedimine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

Sicile kayıtlı mallar bakımından yediminin malın mülkiyetinin devrini kabul etmemesi halinde Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi, sekizinci fıkradaki süreyi takip eden bir ay içinde malın 7330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca belirlenen hurda bedelini ödeyeceğini bildirmesi ve bildirimde bulunduğu tarihten itibaren üç ay içinde hurda bedelini ödemesi halinde icra dairesi, hurdaya ayırma işlemlerini tamamlayarak malın mülkiyetinin Şirkete devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca malın tasfiye edilememesi halinde icra dairesi, malın mülkiyetinin bedelsiz olarak Türkiye Kızılay Derneğine devrine yönelik kararın verilmesi için dosyayı icra mahkemesine gönderir.

İcra mahkemesi, mülkiyetin devri için gönderilen dosyalarda, en geç on gün içinde dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda talebin kabulüne veya reddine kesin olarak karar verir. Kabul kararıyla, malın mülkiyeti ilgiliye geçer; tüm haciz ve rehiner kaldırılarak devir ve teslim işlemleri gerçekleştirilir.

Tasfiye konusu malın vergi, ceza, prim gibi borçları, borçluya ait olup mülkiyet ilgiliye, tüm borç ve yüklerinden âri olarak geçer. Devir ve tescil işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

Devir işlemlerine karşı yedimlik alacağına dayanarak hapis hakkı kullanılamaz. Yedimlik ücretinin varlığı, mülkiyetin devri ve buna ilişkin işlemlerin yapılmasına engel teşkil etmez.

Tasfiye masrafları, öncelikle dosyadaki avanstın, avansın bulunmaması halinde Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

Tasfiye kapsamında dosyaya ödenen tutardan; sırasıyla avanstın karşılanan masraflar, Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanan masraflar ve vergi, resim, harç gibi malın aynından kaynaklanan kamu alacakları ödenir. Kalan tutar, 9 uncu madde uyarınca muhafaza edilir, bankalarda nemalandırılır ve talep halinde nemalarıyla birlikte hak sahiplerine ödenir.

Dosyaya ödenen tutarın, Adalet Bakanlığı bütçesinden yapılan masrafı karşılayamaması halinde icra dairesi, bakiye masrafların, 6183 sayılı Kanun uyarınca borçludan tahsil için tahsil dairesine bildirimde bulunur.

İcra daireleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yedimlikte bulunan malların tespiti için gerekli işlemleri yapar. Bu hâlde kolluktan yardım istenebilir. Adalet Bakanlığı, bu fıkrada belirtilen tespit işlemlerinin yapılması için gerekli tedbirleri alır ve düzenlemeleri yapar.

Adalet Bakanlığı, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirler ve yürürlüğe koyar. Usul ve esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bu maddenin uygulanmasına başlanır. Bu husus Adalet Bakanlığının resmi internet sitesinde duyurulur.”

MADDE 7- 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Uyuşturucu maddelerin kesin olarak raporları alındıktan sonra, yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak alınacak örneklerin saklanması kaydıyla müsadereye sulh ceza hâkimliğince soruşturmanın her safhasında karar verilir.

Müsadereye karar verilen uyuşturucu maddeler gereği yapılmak üzere mühürlü olarak mahalli mülki amirliğe teslim edilir.

Örnek olarak alınan uyuşturucu maddeler hükümle birlikte müsadere edilir ve ancak hükmün kesinleşmesinden sonra mahalli mülki amirliğe teslim edilir.”

MADDE 8- 2313 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce elkonulmuş uyuşturucu veya uyarıcı maddeler bakımından da 20 nci maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikler uygulanır. Kovuşturma evresinde; ilk derece mahkemesinde görülmekte olan dosyalar bakımından mahkemesince, istinaf veya temyiz kanun yolunda olan dosyalar bakımından ise UYAP kayıtlarını incelemek suretiyle ilk derece mahkemesince derhal karar verilir. Örnek alınmamış dosyalarda yeterince örnek alınır.

Örnek olarak alınan uyuşturucu veya uyarıcı maddeler ancak hükmün kesinleşmesinden sonra mahalli mülki amirliğe teslim edilir.”

MADDE 9- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 12 nci maddesinin birinci fıkrasına “suçlar ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “göçmen kaçakçılığı ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için kredi ve finans kuruluşları ile kredi veren kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun şartlarda finansman desteği sağlanır. Desteğin sağlanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 11- 1136 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “yarı oranında alınır.” ibaresi “alınmaz.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 1136 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “ikisi” ibareleri “üçü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “mensup personeli,” ibaresi “mensup personeli ve ceza infaz kurumu müdürü, infaz ve koruma başmemuru ve infaz ve koruma memuru unvanlı ceza infaz kurumu personeli,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 437 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “dinler ve gecikmeksizin” ibaresi “dinler, tahkikatı tamamlar ve gecikmeksizin en geç iki gün içinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “beş yüz bin” ibaresi “bir mily on” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkra da belirtilen parasal sınır, 6100 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına göre artırılır.”

MADDE 16- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 79 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıldan” ibaresi “beş yıldan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 5237 sayılı Kanunun 188 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “sentetik kannabinoid ve türevleri veya bazmorfin olması,” ibaresi “bazmorfin, sentetik kannabinoid ve türevleri, sentetik katinon ve türevleri, sentetik opioid ve türevleri veya amfetamin ve türevleri olması,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 5237 sayılı Kanunun 191 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Erteleme kararı kolluk birimlerine de bildirilir.”

“(3) Erteleme süresi zarfında şüpheli hakkında asgari bir yıl süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Bu süre denetimli serbestlik müdürlüğünün teklifi üzerine veya resen Cumhuriyet savcısının kararı ile altışar aylık sürelerle en fazla iki yıl daha uzatılabilir. Hakkında denetimli serbestlik tedbiri verilen kişi, gerek görülmesi hâlinde denetimli serbestlik süresi içinde tedaviye tabi tutulabilir. Cumhuriyet savcısı, erteleme süresi zarfında uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığını tespit etmek için yılda en az iki defa şüphelinin ilgili kuruma sevkine karar verir.”

MADDE 19- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 139 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hâkim, soruşturmacının yedinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan suç bakımından kamuya açık yerlerde ve işyerlerinde delil toplamak amacıyla ses veya görüntü kaydı yapmasına izin verebilir.”

MADDE 20- 5271 sayılı Kanunun 193 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Sanık hakkında, toplanan delillere göre mahkûmiyet, ceza verilmesine yer olmadığı ve güvenlik tedbiri dışında bir karar verilmesi gerektiği kanısına varılırsa, sorgusu yapılmamış olsa da dava yokluğunda bitirilebilir.”

MADDE 21- 5271 sayılı Kanunun 231 inci maddesinin onikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(12) Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir. İtiraz mercii, karar ve hükmü inceler; usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılık tespit ettiği takdirde, gerekçesini göstererek karar ve hükmü kaldırır ve gereğinin yapılması için dosyayı mahkemesine gönderir.”

MADDE 22- 5271 sayılı Kanunun 308/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya mevcut ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılığı, re’sen veya istem üzerine, kararın kendisine verildiği tarihten itibaren otuz gün içinde kararı veren daireye itiraz edebilir.”

“Sanık aleyhine itiraz edilebilmesi için kararı etkileyecek nitelikte esaslı bir hatanın bulunması zorunlu olup, bu itiraz sanık veya müdafii ne daire tarafından tebliğ olunur. Tebligat, ilgililerin dava dosyasından belirlenen son adreslerine yapılmasıyla geçerli olur. İlgililer, tebliğden itibaren yedi gün içinde yazılı olarak cevap verebilir.”

MADDE 23- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Çocuğunun hastalığı nedeniyle kadın hükümlünün cezasının infazının ertelenmesi

MADDE 16/A- (1) İnfazına başlanmış olsa bile, toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen kadın hükümlünün, engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç olan veya ağır bir hastalığa maruz kalan on sekiz yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi hâlinde, cezasının infazı Cumhuriyet Başsavcılığınca bir yıla kadar ertelenebilir. Erteleme süresi her defasında altı ayı geçmemek üzere en çok dört kez uzatılabilir. Erteleme süresi içinde zamanaşımı işlemez. Çocuğun engellilik nedeniyle bakıma muhtaç olma veya ağır hastalık hâli, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenir. Erteleme süresi içinde; hükümlünün erteleme amacına veya yükümlülüklerine aykırı davrandığının denetimli serbestlik müdürlüğü veya kolluk birimince tespit edilmesi, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması veya çocuğun iyileşmesi hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhâl infaz olunur. Hükümlü, Cumhuriyet savcısı tarafından erteleme süresi içinde;

a) Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek,

b) Belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak,

c) Ekonomik durumu göz önünde bulundurularak belirlenen güvence miktarını yatırmak, yükümlülüklerinden en az birine tâbi tutulur. Hükümlü hakkında ayrıca Cumhuriyet savcısı tarafından yurt dışına çıkamama yükümlülüğü konulur.”

MADDE 24- 5275 sayılı Kanunun 71 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinde yer alan kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçundan hükümlü olanların tedavi ve rehabilitasyon programlarına katılması zorunludur. Bu suçtan hükümlü olanlar için tedavi ve rehabilitasyon programlarının uygulanacağı müstakil ceza infaz kurumları açılabilceği gibi mevcut ceza infaz kurumlarının bir bölümü de bu amaç için düzenlenebilir. Tedavi ve rehabilitasyon birimleri ile programlarının asgari standartları Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca belirlenir. Tedavi ve rehabilitasyon programlarının başarılı olabilmesi amacıyla hükümlünün izin, ziyaret ve görüşme hakları uzman görüşü doğrultusunda geçici olarak kısıtlanabilir. Başka bir suçtan hükümlü olup uyuşturucu veya uyarıcı madde bağımlısı olduğu tespit edilen hükümlüler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 25- 5275 sayılı Kanunun 105/A maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinde yer alan kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçundan hükümlü olanlar ayrıca tedavi ve rehabilitasyon programlarına katılma yükümlülüğüne tabi tutulur.”

MADDE 26- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 43/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir özel hukuk tüzel kişinin” ibaresi “bir tüzel kişinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 3/7/2005 tarihli ve 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanununa 12 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullananlar hakkında uygulanacak tedavi ve/veya denetimli serbestlik tedbirlerine ilişkin görevler

MADDE 12/A- (1) Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesi gereğince Cumhuriyet savcısı tarafından hakkında denetimli serbestlik tedbiri veya tedavi ve denetimli serbestlik tedbiri verilen şüpheliyle ilgili olarak denetimli serbestlik müdürlüğüne;

- a) Tedaviye tabi tutulmak,
- b) Belirlenen programlara katılmak,
- c) Çocuklarla bir arada olmayı gerektiren ortamlarda çalışmaktan yasaklanmak,
- d) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemek,
- e) Bir bölgede denetim veya gözetim altında bulunmak,
- f) Eğitim kurumuna, eğitim programına veya mesleki uğraşlarına ilişkin eğitime devam etmek,
- g) Belirli etkinlikleri yapmaktan yasaklanmak,
- h) Gözetim altında ücret karşılığı çalıştırılmak,
- ı) Silah bulunduramamak veya taşıyamamak, gerektiğinde sahip olunan silahları makbuz karşılığında adli emanete teslim etmek,
- i) Her türlü taşıtları veya bunlardan bazılarını kullanamamak ve gerektiğinde makbuz karşılığında sürücü belgesini teslim etmek,

yükümlülüklerinden en az üçüne veya daha fazlasına karar verilir. Yükümlülükler, şüphelinin ihtiyacına göre bu fıkarda belirtilenlerle sınırlı olarak her aşamada değiştirilebilir veya ilave yükümlülükler getirilebilir. Gerekli görülmesi halinde denetimli serbestlik süresi içinde şüphelinin uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığının tespit edilmesi için denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından test yapılabilir veya bu amaçla şüphelinin ilgili kuruma sevki sağlanabilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca tedaviye tabi tutulmak yükümlülüğüne karar verildiği takdirde bu karar derhal ilgili sağlık kurumuna gönderilir. Bu durumda şüpheli, sağlık kurumunda ayakta veya yatarak tıbbi tedaviye tabi tutulur. Sağlık kurumu, gerekli görmesi halinde şüphelinin rehabilitasyon amaçlı programlara katılmasına da karar verir. Şüpheli, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadığının tespiti için her zaman sağlık kurumunca çağrılabilir, kolluk görevlileri aynı amaca yönelik olarak şüpheliyi sağlık kurumuna yönlendirebilir. Kolluk görevlileri sağlık kurumunun çağrısının gerçekleştirilmesi bakımından sağlık kurumuna yardım etmekle görevlidir.

(3) Soruşturma evresinde veya bu madde uyarınca belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmesi sırasında Cumhuriyet savcısı veya yetkili kamu görevlileri, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 432 nci maddesinde yer alan koşulların bulunması halinde ayrıca bu durumu, yetkili vesayet makamına bildirir.

(4) Yükümlülüklerin belirlenmesi veya yerine getirilebilmesi bakımından gerekli görülmesi halinde bu madde uyarınca yapılacak iş ve işlemler hakkında şüphelinin ailesine bilgi verilebilir veya ailesinden bilgi istenebilir.

(5) Şüpheli, bu madde uyarınca yapılan işlemlerin kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle iki hafta içinde şikâyet yoluyla Cumhuriyet savcısına başvurabilir. Cumhuriyet savcısı bu başvuruları gecikmeksizin değerlendirir.

(6) Bu madde hükümleri Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca verilecek kararlar bakımından da uygulanır. Bu durumda beşinci fıkra uyarınca yapılacak başvurular, kararı veren mahkemece

değerlendirilir.

(7) Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca uygulanacak yükümlülükler ile denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infaz edilmesi durumunda uygulanan tedavi ve rehabilitasyon programlarına katılma yükümlülüğü, Sağlık Bakanlığının uygun göreceği tedavi ve rehabilitasyon merkezlerinde yerine getirilir. Sağlık Bakanlığınca uygun tedavi ve rehabilitasyon merkezleri açılır. Sağlık Bakanlığınca uygun görülen kurum ve kuruluşlar tarafından da bu merkezler açılabilir. Kendiliğinden bu merkezlere başvuran kişiler de tedavi ve rehabilitasyon hizmetinden faydalandırılır. Sağlık Bakanlığının tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine ilişkin ihtiyaç ve talepleri tüm bakanlıklar, belediyeler ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından karşılanır.

(8) Bu madde uyarınca hakkında yükümlülüğe karar verilenler için yetki ve görevleri dahilinde tüm bakanlıklar, belediyeler ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevleri kapsamında eğitim, sosyal uyum ve denetim amacıyla her türlü çalışma yürütülür.”

MADDE 28- 5402 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu Kanunun 12/A maddesi kapsamında yürütülecek hizmetler ile açılacak tedavi ve rehabilitasyon merkezleri için Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca yeterli ödenek, ilgili bakanlıkların bütçesine aktarılır. Bu hizmet ve merkezler için ihtiyaç duyulan personel, ilgili bakanlığa sağlanır.”

MADDE 29- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suçlardan elde edilen malvarlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenler hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 30- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “beş yüz bin” ibaresi “bir milyon” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkra da belirtilen parasal sınır, 6100 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına göre artırılır.”

MADDE 31- 6102 sayılı Kanunun 5/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında” ibaresi “para olan alacak, tazminat, itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davalarında,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “yapar.” ibaresi “yapar ve taraflar hazır değilse her türlü iletişim vasıtasını kullanarak hazır bulunmayan tarafları bilgilendirir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 33- 6325 sayılı Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Milletlerarası sulh anlaşma belgelerinin icrası

MADDE 17/A- (1) 25/2/2021 tarihli ve 7282 sayılı Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunla kabul edilen Sözleşme kapsamında arabuluculuk sonucu düzenlenen sulh anlaşma belgelerinin yerine getirilmesi için icra edilebilirlik şerhinin asliye ticaret mahkemesinden alınması zorunludur.

(2) İcra edilebilirlik şerhi, tarafların kararlaştırdıkları yer mahkemesinden, kararlaştırdıkları yer yoksa sırasıyla karşı tarafın Türkiye’deki yerleşim yeri mahkemesinden, sakın olduğu yer mahkemesinden, Türkiye’de yerleşim yeri veya sakın olduğu bir yer mevcut değilse Ankara, İstanbul veya İzmir mahkemelerinden birinden istenebilir.

(3) İcra edilebilirlik şerhinin verilmesine ilişkin inceleme dosya üzerinden, Sözleşme hükümleri ile 18 inci madde hükmüne göre yapılır. Mahkeme, gerektiğinde gerekçesini de göstererek duruşma açabilir.”

MADDE 34- 6325 sayılı Kanuna 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Taşınmazın devrine veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıklarda arabuluculuk

MADDE 17/B- (1) Taşınmazın devrine veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıklar arabuluculuğa elverişlidir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki uyuşmazlıklarda, tarafların yazılı olarak kararlaştırması ve arabulucunun bu kararı tutanak altına alması halinde arabulucunun talebiyle, arabuluculuk süreciyle sınırlı olmak ve konulduğu tarihten itibaren üç ayı geçmemek üzere tasarruf yetkisinin kısıtlandığına dair tapu siciline şerh verilir. Bu şerh, tarafların anlaşamaması veya tarafların şerhin kaldırılması konusunda anlaşması halinde arabulucunun talebiyle, üç aylık sürenin sonunda ise kendiliğinden kalkar.

(3) Arabuluculuk süreci sonunda tarafların anlaşması halinde anlaşma belgesi, taşınmazın devri veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasıyla ilgili olarak kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esaslar gözetilmek suretiyle düzenlenir.

(4) Anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerhin alınması zorunlu olup bu şerh taşınmazın bulunduğu yer sulh hukuk mahkemesinden alınır. Mahkeme yapacağı incelemede anlaşma içeriğini, arabuluculuğa ve cebri icraya elverişli olup olmadığı ve taşınmazın devri veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasıyla ilgili olarak kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esaslara uyulup uyulmadığı yönünden denetler; bu kapsamda kurum veya kuruluşlardan bilgi veya belge talep edebilir ve gerektiğinde duruşma açabilir.

(5) Anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerhin verilmesiyle ilgili diğer hususlar hakkında 18 inci madde hükmü uygulanır.”

MADDE 35- 6325 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Taraflar ve avukatları ile arabulucunun” ibaresi “Kanunlarda icra edilebilirlik şerhi alınmasının zorunlu kılındığı haller hariç, taraflar ve avukatları ile arabulucunun, ticari uyuşmazlıklar bakımından ise avukatlar ile arabulucunun” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 36- 6325 sayılı Kanunun 18/A maddesinin yedinci fıkrasına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve onaltıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Avukatı bulunsa bile asıl tarafı da bilgilendirir.”

“Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından sonra, başvuran taraf aleyhine uyuşmazlık konusuyla ilgili olarak icra takibi yapılması durumunda, başvuran tarafın bu takibe karşı son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren iki hafta içinde 2004 sayılı Kanunun 72 nci maddesi uyarınca menfi tespit davası açması ve talep etmesi halinde 2004 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.”

MADDE 37- 6325 sayılı Kanuna 18/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Bazı uyuşmazlıklarda dava şartı olarak arabuluculuk

MADDE 18/B- (1) Aşağıdaki uyuşmazlıklarda, dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır:

a) Kiralanan taşınmazların 2004 sayılı Kanuna göre ilamsız icra yoluyla tahliyesine ilişkin hükümler hariç olmak üzere, kira ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıklar.

b) Taşınır ve taşınmazların paylaşılmasına ve ortaklığın giderilmesine ilişkin uyuşmazlıklar.

c) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundan kaynaklanan uyuşmazlıklar.

ç) Komşu hakkından kaynaklanan uyuşmazlıklar.

(2) Arabuluculuk süreci sonunda tarafların anlaşması halinde anlaşma belgesi, taşınmazla ilgili olarak kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esaslar gözetilmek suretiyle düzenlenir.

(3) Bu madde kapsamında düzenlenen anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerhin alınması zorunlu olup bu şerh taşınmazla ilgili anlaşma belgeleri bakımından taşınmazın bulunduğu yer, diğer anlaşma belgeleri bakımından ise arabulucunun görev yaptığı yer sulh hukuk mahkemesinden alınır. Mahkeme taşınmazla ilgili anlaşma belgeleri bakımından yapacağı incelemede anlaşma içeriğini, arabuluculuğa ve cebri icraya elverişli olup olmadığı ve taşınmazla ilgili olarak kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esaslara uyulup uyulmadığı yönünden denetler; bu kapsamda kurum veya kuruluşlardan bilgi veya belge talep edebilir ve gerektiğinde duruşma açabilir.

(4) Anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerhin verilmesiyle ilgili diğer hususlar hakkında 18 inci madde hükmü uygulanır.”

MADDE 38- 6325 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanuna eklenen 18/B maddesinin dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtay da görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 39- 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında yapılacak müracaatlar hakkında karar vermek üzere Bakanlığın merkez teşkilatı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında çalışan hâkim ve savcılar arasından Adalet Bakanı tarafından atanacak dokuz kişiden oluşan bir Komisyon kurulur. Komisyon Başkanı bu üyeler arasından Adalet Bakanı tarafından belirlenir. Komisyon, iş durumuna göre üç üyeden oluşan heyetler halinde de çalışabilir. Heyetlerin başkanları Adalet Bakanı tarafından; heyetlerin oluşumu ve yokluklarında birbirlerinin yerine bakacak üyeler ile iş bölümü Başkan tarafından belirlenir. Başkan, Komisyonun ve heyetlerin verimli ve uyumlu şekilde çalışmasından sorumludur.”

“(3) Komisyon asgari yedi üyeyle, heyetler üye tam sayısı ile toplanır; kararlar üye tam sayılarının salt çoğunluğuyla verilir.”

MADDE 40- 6384 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih” ibaresi “9/3/2023 tarihi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 41- 12/10/2017 tarihli ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu alacak ve tazminatla ilgili itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davaları hakkında birinci cümle hükmü uygulanır.”

MADDE 42- (1) 2004 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 41/H maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “hafta sonu ve resmî tatil günlerinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 6102 sayılı Kanunun 5/A maddesinin birinci fıkrası ile 7036 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenen menfi tespit ve istirdat davaları hakkındaki hüküm, 1/9/2023 tarihinde ve sonrasında açılacak davalar hakkında uygulanır.

MADDE 43- (1) Bu Kanunun;

a) 31 inci, 34 üncü, 36 ncı, 37 nci, 38 inci ve 41 inci maddeleri 1/9/2023 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 44- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.
4/4/2023